GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Nro. 75. 30. Czerwca 1824.

Wiadomości kraiowe.

Okólniki
C. K. Rządu kraiowego.

I. Względem sprostowania §. 6. Okólnika z d. 4. Września 1819 o postępowaniu w sporach małżeńskich.

W §fie 6. Okólnika z d. 4. Września 1819 o postępowaniu w sporach małżeńskich, odwołano się na 498. §. Kodexu Sądowego dla Galicyi zachodniéy, aczkolwiek zastósować się tu maiący §. Kodexu Sądowego, patentem z dnia 19. Grudnia 1796 ogłoszonego, iest 512ty, a zatém wymieniony na początku paragraf tego Okólnika podług niniéyszego sprostowany być ma.

(*Podpisy.*)

II. Względem zamknięcia czynności dotyczącéy długu woyskowego.

Mocą wyroku wysokiéy Kancelaryi nadwornéy z d. 28. Kwietnia r. b. do liczb. 12,315. postanowiono zostało, aby do zupełnego załatwienia czynności względem dawnieyszego długu woyskowego, wyznaczyć termin nieodwłóczny do końca Października r. b., do którego wszyscy wierzyciele długu woyskowego z roszczeniami swoiemi udowodnionemi nieuchybnie w przyzwoitym C. K. Urzędzie Cyrkułowym zgłosić się maią i że po upływie terminu pomienionego wszelkie poźnieysze pretensyie tego rodzaiu odrzuconemi zostaną.

Przytém czyni się ieszcze uwaga, że ieżeli albo sama strona przez siebie, albo przez przyzwoitą władzę z pretensyią dotąd nie zaspokoioną i z iakiéybądź epoki pochodzącą, iuż przódy o wynagrodzenie swoie zgłosiła się, takowa strona lub władza nie iest więcéy obowiązana roszczenia swoie w czasie tu oznaczonym na nowo podawać, w przypadku zaś, gdyby takowe roszczenie, dopiéro po oznaczonym tu czasie wniesione zostało, a oraz i dowód był, że iuż przódy, to iest, ieszcze przed tym terminem o takowe upominano się, wypłata roszczonego długu odmówiona nie będzie.

Co do powszechnéy wiadomości z tém dołożeniem podaie się, iż tu tylko wierzyciele prowincyionalni rozumieć się maią, albowiem zobowiązania ze strony administracyi woyskowéy z prywatnemi osobami na mocy kontraktu zawarte, z istoty swoiéy do tego nie należą.

(*Podpisy.*)

III. Ogłasza się na nowo przepis, że formani, rydwanarze i inni podróżuiący, na dany znak trąbką pocztową natychmiast z drogi ustępować się maią.

Ponieważ dostrzeżono, że istniący przepis, który formanów i rydwanarzów (landkuczerów) obowiązuie, aby ciż pocztylionom iadącym z pocztą listową, z wozem pocztowym, z sztafetą, z gońcami i z prywatnymi podróżuiącymi, na znak przez nich trąbką pocztową dany, ile tylko można natychmiast z drogi ustępowali się, nie zawsze dopełniany bywa; przeto chcąc zapobiedz wynikaiącym ztąd dla służby kraiu szkodliwym skutkom, iakoteż wydarzaiącym się często z tego powodu innym nieprzyiemnościom i kłótniom między pocztylionami albo konduktorami i furmanami odnawia się w skutku dekretu wysokiéy Kamery nadwornéy z dnia 15. Maia r. b. liczb. 17,771 przepis w patencie pocztowym zawarty, iż formani, rydwanarze i inni podróżuiący, na dany przez pocztyliona znak trąbką pocztową, ile tylko można natychmiast z drogi ustąpić, zaś wielkie bryki z cięźarami, którem nie tak łatwo z drogi ustąpić się można, stanąć i tak długo zatrzymać się maią, póki wóz pocztowy nie przeiedzie, z tym dokładem, że furmani i rydwanarze chcąc uniknąć kary, podług tego ściśle zachować się powinni.

(*Podpisy.*)

Gazeta Pragska z d. 17. Czerwca zawiéra: »W d. 15. przed południem raczył N. Pan dawać prywatne posłuchanie; poczém oglądał dóm inwalidów. Wczoray obchodzono tu pamiątkę szczęśliwego powrotu Nayłaskawszego naszego Monarchy do Stolicy Państw Swoich po chwalebnie skończonéy woynie w r. 1814, przez rozdanie 20,975 Złt. R. w Wal. Wied. z fonduszu związku, oraz 1,000 ZR. W. Wied. przez nieznaiomego ofiarowanych, między Oficerów, podoficerów i szeregowych tu w kraiu znaydniących się, a którzy w latach 1813 i 1815 niezdatnemi do dalszéy służby stali

się. Dla uświetnienia dnia tego naczelnie dowodzący w Czechach, iakoteż w Królestwie Kroacyi, Dalmacyi i Slavonii Banus, Jenerał artyleryi Hrabia Ignacy Gyulay, rozkazał wyruszyć całey załodze pod sprawą Marszałka Porucznika i Jenerała Dywizyi, Hrabiego Klebelsberga, mianowicie: brygadzie grenadyierów Jenerała Barona Weigel, brygadzie fizylierów Jenerała Xięcia Bentheima i brygadzie artyleryi Jenerała Hra: La Tour, wraz szwadronowi kiryssyierów W. Xięcia Konstantego, trzem bateryiom sześciofuntowym i wychowańcom obudwóch pułków: Arcy-Xięcia Reinera i Hrabiego Solms; woysko to stanęło obók domu inwalidów na placu obrotów pomiędzy czterema piramidami, na iedney z tych, było wyobrażenie N. Cesarza Jegomości i Króla na trzech trofea i ine znaki woyskowe. W pośród owych piramid był rozbity namiot dla N. Dworu; naprzeciwko tego ołtarz w kaplicy z namiotu a pobokach cztery ieszcze namioty dla Jenerałów i znakomitych zaproszonych osób. Przedziały wypełniały sześciofontowe działa, tym sposobem całość piękny widzom stawiała widok. Cały ten plac otaczali obecni tu inwalidzi, wychowańcy i dwa bataliony artyleryi kształtcąc mały czworobok. Jego Cesarzowicowska Mość, Następca Tronu, przybył o godzinie 9tey do tego czworoboku i przyięty przez Jenerała dowodzącego i innych Jenerałów, iakoteż przez wszystkich tu zgromadzonych, zaprowadzony został do przeznaczonego sobie namiotu, poczém W. Mistrz krzyżaczki gwiazdy czerwoney zaczął uroczyste nabożeństwo; podczas *Te Deum* trzy brygady w trzy szeregi uszykowane dały trzy razy ognia, na który zawsze osiemnaście dział odpowiadało. Po stósowney przemowie rozdawano pieniądze, poczém mały ten czworobok przy muzyce 1go pułku artyleryi odśpiewał ulubioną pieśń ludu: »Boże zachoway Cesarza!« Jego Cesarzowicowska Mość Następca Tronu, raczył sześciu naystarszych inwalidów łaskawie udarzyć, przeiechał szeregi, kazał całemu woysku przeciągnąć i otoczony wszystkiemi Jenerałami powrócił do Zamku. Obecny tu Xiążę Sasko-Koburgski, C. K. Austryiacki Jenerał iazdy był na tey uroczystości. Dobra postawa woyska każdego znawcę zadowolniła. Dzień pogodny, tysiące widzów zaymuiących plac obrotów, onegoż okolice i przyległą górę Ciszka w malownych grupach, uświetniły widok tak w swoim wysokim znaczeniu iak dobroczynnym zamiarze przedsięwziętey uroczystości. Wczoray popołudniu NN. Cesarstwo wraz z Następcą Tronu zwiedzili ogród botaniczny C. K. Uniwersytetu. Dzisiay, iako w dzień Bożego Ciała, był N. Dwór na Nabożeństwie w kościele Metropolitalnym i na processyi. Swietność Dworu otoczonego liczną i ozdobnie przybraną Szlachtą i wysokiemi Władzami kraiu, godność samey uroczystości uczyniły silne wrażenie na licznie zgromadzonych, tak z miasta, iak i iego okolic. Po godzinie 10tey powrócił orszak do kościoła zamkowego, gdzie uroczystość zakończono odśpiewaniem hymnu Śgo. Ambrożego, podczas którego batalion granadyierów dał trzy razy ognia.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Don Ignacio Chacon, dowódca Galioty Jego Królewskiey Mości »el Condor«, donosi Jeneralnemu dowódcy Królewskiey marynarki w Hawannie pod d. 16. Kwietnia b. r. że przez zachaczenie zdobył kolumbiyską galiotę Juanita, pod sprawą kapitana Peneau, przyczém poległ Kapitan, Podkapitan i połowa osady okrętowey. Bitwa ta zaszła w dniu 5tym Kwietnia, 40 leguas w stronie północno-wschodniey od kończatości Montanillos. We dwa dni po owey potyczce i wzięciu wspomnioney galioty, Condor ten ścigany był w dniu 7. Kwietnia przez 5 Kolumbiyskich okrętów; w d. 8. rano znikły mu i tego ieszcze wieczora napotkał Królewsko - Hiszpańską eskadrę, pod sprawą Kapitana liniiowego okrętu, Don Angelo Laborda, ktory natychmiast udał się za okrętami Kolumbiyskiemi w kierunku wskazanym przez Kapitana Charon.

Kuryier zawiera wiele wiadomości z Limy do dnia 19. Stycznia, a z Panamy do d. 22. Marca. Stósownie do tych mieli Jeneralowie Kanterak i Laserna, dowodzący woysku Królewskiemu w Peru, oświadczyć: gdyby onym dowiedziono, że Rząd Konstytucyyno - Monarchiczny w Hiszpanii został obalony i Król iest nieograniczonym, wtedy nie uznawaliby więcey żadney Władzy Europeyskiey. Jenerał Kanterak, konstytucyynie myślący roialista, był pierwszy, który otrzymał wiadomość o rozwiązaniu Kortezów. Poczém, (według doniesień Kuryiera) wszystkich Oficerów swoiego woyska zwołał na radę woienną, która uchwaliła, aby w Peru nie było żadney inney formy Rządu, iak Konstytucyyna. — Zgromadzenie to wysłało oraz poselstwo, chociaż onego treść nie iest dokładnie znana, zdaie się atoli, że ma zamiar rozpocząć układy z republikańskim Kongresem w Limie. Kon-

gres ten odpowiedział w bardzo umiarkowanych wyrazach, iż nie może wdać się w nic stanowczo, dopóki nie zapyta się pierwey Jenerała Boliwara czasową Dyktaturę piastuiącego; późniey wysłał Boliwar i kongres Hrabiego San Denas z listami wierzytelnemi do Jenerała Kanterak i iego Oficerów, i spodziewano się, że będą mianowani komisarze z obu stron, dla zawarcia ugody. — Kuryier wnosi, że wiadomości te obiaśniaią długie milczenie względem działań Boliwara, czyli bardziey onegoż nieczynności; ieśli się potwierdzą, zatém Peru uważać należy za odpadłe dla Hiszpanii.

Brazyliia.

Podług listu z Nowego Jorku z d. 8. Maia odebrano w tameczuym porcie przywieziona przez okręt przybyły z Rio de Janairo w trzydziestu trzech dniach, wiadomość, że Cesarz Don Pedro I. kazał uroczyście ogłosić wolność i niepodległość Brazylii, iakoteż zalecił stanowczo zaprowadzić konstytucyią, przez którą organizacyia zgromadzenia narodowego i następstwo korony w dynastyi teraźnieyszego Cesarza są ustanowione. Na obchód tego zdarzenia udał się Cesarz z całą rodziną do Teatru, w którym raptownie wszczął się pożar, iż zaledwie Dwór i widze uratować się mogli.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Gwiazda z d. 11. Czerwca zawiera następuiące wiadomości z Londynu z d. 7. wspomnionego miesiąca.

Rząd odebrał w d. 7. Czerwca rano wiadomości z Siera Lone; są one z daty 14. Lutego, o Sir Karolu Maccarthy, nie czynią żadney wzmianki. Można zatem dopuścić, że ten opłakania godny Gubernator poległ przeciwko Aszantysom pod Acra.

Wiadomości z Bengalu są zasmucaiące. »Zupełny nieurodzay ryżu iako iedyny pokarm kraiowców, wprawił ich w naysmutnieysze położenie. Jeśli w okolicach Kalkuty uskarzaią się na niedostatek chleba, więc w obwodzie Madraskim straszny głód panuie. Lud do magazynu, gdzie sam Gubernator każe codziennie wydzielać ryż, z taką gwałtownością się cisnie, że ci na pół zgłodniali nawet na bagnety nie uważaią. Na polach widać błąkaiące się dzieci od rodziców opuszczone, a po drogach niszczeią ciała z głodu umarłych. Aby ieszcze to zle powiększyło się, nie długo trzeba czękać powietrza, bo wiadomo, że ta plaga nie rozdzielną iest towarzyszką głodu.«

»Następuiący wyimek z listu z d. 30. Maia pisanego z Paryża przybito wczoray (4. Czerwca) przy Lloyd, który wielkie sprawił wrażenie. Podług wiadomości z Madrytu z d. 20. Maia, sprawuiący interessa hiszpańskie przy Ziednoczonych Stanach Ameryki północney doniósł swoiemu Rządowi, że wypłynęło 14 okrętów pod banderą amerykańską, dla krażenia przeciwko hiszpańskim kupieckim okrętom.« Sądzą, że bandera Amerykańska, o którey toż doniesienie wspomina iest banderą Państw niepodległych Ameryki południowey, ale nie Panstw północno-amerykańskich.

Francyia.

Proiekt do ustawy względem siedmioletniości i zupełnego odnowienia Izby Deputowanych, przyięty został na posiedzeniu teyże Izby z d. 8. b. m. 292 przeciwko 87 głosów. Dziennik rozpraw z d. 9. wyraża się w tey mierze w sposobie następuiącym: »Ustawa względem siedmioletniości przeszła wczoray wieczór w Izbie Deputowanych; można powiedzieć, że nauki P. Chateaubrianda po iego wystąpieniu z Ministeryium tryiumfuią. Ustawa, którą ón oddawna iako uzupełnieniem naszych instytucyy wynalazł, oprócz woyny hiszpańskiey oznaczać zawsze będzie udział iego w interesach Państwa Załuiemy mocno, że P. Corbiere ostatniey Soboty (5. Czerwca) zabrał głos temu, który wtedy był iego dostoynym kolegą; Izba Deputowanych byłaby przynaymniey słyszała głos łabędzi. Zdaie się atoli rzeczą pewną, że P. Chateaubriand byłby ustawę w takim przełożył sposobie, któryby był wszystkie poiednał zdania; chciał ón pięcioletniości dla teraźnieyszey, a siedmioletniości dla przyszłey Izby; równie życzył sobie, aby wiek zdolny do obrania oznaczony był na lat trzydzieści, (teraz czterdziesty) by względem siedmioletniości trzymać równowagę, i talentom otworzyć pole w wieku, zdolnym ieszcze do publicznego wykształcenia się.

Izba Parów uznała w d. 8. Czerwca tytuły dziedziczne, spadaiące na Hrabiów Dejean i Porcher de Richebourg, słuchała mowy Marszałka Sucheta ku pamiątce Marszałka Davousta, iakoteż dwóch zdań sprawy: względem zniżenia należytości od wpisów i przedłużenia monopolium tabaki, i nakoniec przyięła iednozgodnie 179 głosami proiekt do ustawy względem pensyy woyskowych.

Xiąże Polignac, król. francuzki Poseł na dworze Londyńskim, miał odiechać do Londynu w d. 11. Czerwca w towarzystwie swoiey małżonki.

Podług gazety Quotidienne. Pan Chateaubriand w dzień Zielonych-Swiątek, w dniu w którym podpisane było rozporządzenie uwalniaiącego go od Ministerstwa spraw zagranicznych, iak zwyczaynie udał się do pałacu Tuillerów, atoli zaraz przy wnieyściu oznaymiono mu, że w pałacu iego ministerstwa czeka nań ważny pakiet. P. Chateaubriand pospieszył do domu, i zastał rozporządzenie królewskie, wraz z listem Prezydenta rady ministeryialnéy treści następuiącey: Mości Wice Hrabio! powolny rozkazom Króla przesyłam WPanu w załączeniu rozporządzenie Jego.« — W godzinę poźniéy. P. Chateaubriand opuściwszy pałac spraw zagranicznych odpowiedział P. Villile niemniéy lakonicznie: »Mości Hrabio! opuściłem pałac spraw zagranicznych, wydział ten gotów na WPana rozkazy.«

Podług zapewnienia koryiera francuzkiego, Infant Don Miguel przybył do Paryża. Inne gazety paryzkie nic o tém nie donoszą.

Podług gazet paryzkich z d. 11. b. m. ma iuż być mianowany następca P. Chateaubrianda; atoli to mianowanie ma być ogłoszone dopiero po powrócie gońca, który o tém nowego Ministra spraw zewnętrznych zawiadomi. Podobnie zapewniaią gazety paryzkie, że P. Bertin de Vaux ieden z właścicieli Dziennika rozpraw (który mocno obstawał za P. Chateaubryiandem) podał o uwolnienie siebie iako Radca Stanu, atoli podanie to odrzucono.

Niemcy.

Jego Królewicowska Mość następca Tronu Bawarskiego wyiechał w d. 7. Czerw. z Monachium do Würzburga. Słychać, że Jego Królewicowska Mość Xiąże Jan Saski poiedzie w d. 13. Czerwca do kąpiel w Gasteinie. Jéy Król. Mość Xiężna Amalíia aż do przybycia małżonka swoiego pozostanie w Nimfenburgu.

Dnia 8. Czerwca przybył do Frankfortu Jego Król. Mość Xiąże Heski. Tegoż samego dnia ziechali także Xiężna Metternich iadąc do Johannisberg, i Ces. Ros Poseł przy Dworze Hiszpańskim P. Oubril w podróży do Madrytu.

Jego król. Mość W. Xiąże Badeński powrócił w d. 10. Czerwca z Badenweiler do Carlsruhe.

Cesar. Rosseyski radca tayny i nadzwyczayny Poseł na dworze Ces. Austryiackim Taticzew, przybył w d. 11. Czerwca do Frankfurta, a poźniéy udał się do Joanisberg.

Na dwónastém posiedzeniu niemieckiego związkowego zgromadzenia w d. 13. Maia, oznaymił król. Saski Poseł Karlowicz, iż go Austryiacki Poseł na czas swoiéy niebytności i głosować za Austryią i prezydować, zastępuie za siebie upoważnił. Prezydium oświadczyło wtedy zgromadzeniowi, że król. Wirtembergski radca Stanu, Baron Trott dowiódł należycie, iż iest Posłem Wirtembergskim przy związku. Król. Pruski Poseł złożył akt żeglugi na Wezerze zawarty w d. 10. Września w Minden między umocowanemi wszystkich Państw nadbrzeżnych, ratifikowany i maiący iuż moc obowiązuiącą. Równie tenże sam Poseł zawiadomił zgromadzenie, że względem urządzenia prowincyynych Stanów dla Xięstwa Szlązkiego, Hrabstwa Glac, i Margrabstwa Uprutkiego wyższéy Luzacyi, iakoteż dla prowincyi Saskiéy, przez Króla Jego Mość Pruskiego zbiorem ustaw ogłoszone 2 szczególne ustawy z d. 27. Marca b. r. są nadane.

Na posiedzeniu Związku Niemieckiego d. 28. Maia odczytano przełożenie Kommissyi, a to stósownie do pretensyi niedawno zmarłego Elektora Trewirskiego dziedziców, którzy podali o zaległą onemuż pensyię 25804 ZR., przypadaiącą od władnących posiadaczów częściami byłego W. Xięstwa Frankforckiego (Królestwa Pruskiego i Bawarskiego, Elektorstwa Heskiego i wolnego miasta Frankfurtu). Jednozgodnie uchwalono, aby rzecz tę Sąd wyższy Appellacyyny W. Xięstwa Heskiego w Darmsztadzie, iako do tego upoważniony, rozpoznał.

Rossyia.

W d. 24. Maia wyiechał W. Xiążę Mikołay dla obeyrzenia twierdz nad Dźwiną położonych.

W d. 25. Cesarz Jegomość i Cesarzowa Jey Mość przeniesli się do letniego mieszkania.

Cesarz Jego Mość zalecił, aby wyniesiony przez Króla Angielskiego na godność Sir i Barona przyboczny Jego lekarz tayny radca Wilije, za takowego był i w Rossyi poczytany.

W Gubernii Tabolskiéy założono nowe miasto Tukalinsk, i w d. 24. Grudnia r. z. iako w dzień urodzin Cesarza zaprowadzono tamże uroczyście władze mieyskie.

(Do tego Numeru Gazety iest Rozmaitości Numer XXVI. dołączony.)

Redakcyia Józefa Bensy; Druk J. J. Pillera.